

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów – Inteligentne regulacje dla MŚP

(2017/C 342/08)

Sprawozdawca: Christian BUCHMANN (AT/EPL), poseł do parlamentu kraju związkowego Styria**ZALECENIA POLITYCZNE**

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

Otoczenie regulacyjne przyjazne MŚP

1. Podkreśla, że MŚP, jako główna siła napędowa Europy w zakresie tworzenia wzrostu gospodarczego i miejsc pracy, potrzebują prostego, jasnego, spójnego i stabilnego pod względem prawnym środowiska regulacyjnego oraz otoczenia gospodarczego opartego na odpowiednim poziomie publicznego i prywatnego potencjału inwestycyjnego.
2. Zwraca uwagę na nieproporcjonalny wpływ obciążeń administracyjnych na MŚP, zważywszy że względne koszty przestrzegania przepisów w obszarach takich jak opodatkowanie czy też obowiązki sprawozdawcze są wyższe dla MŚP w porównaniu z większymi przedsiębiorstwami.
3. W związku z tym zdecydowanie podkreśla konieczność uczynienia europejskiego otoczenia regulacyjnego bardziej przyjaznym dla MŚP poprzez wyeliminowanie na wszystkich poziomach przeszkód utrudniających tworzenie i wzrost przedsiębiorstw.
4. Odnotowuje postępy osiągnięte w ramach programu „Small Business Act” dla Europy (SBA) z 2008 r. ⁽¹⁾, przeglądu „Small Business Act” z 2011 r. ⁽²⁾ oraz planu działania z 2013 r. na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. ⁽³⁾.
5. Ponownie deklaruje poparcie dla wyznaczonego przez Komisję celu dotyczącego złagodzenia obowiązków w zakresie rejestracji i sprawozdawczości VAT w ramach strategii jednolitego rynku, które wyraził wcześniej w opinii w sprawie usprawniania jednolitego rynku ⁽⁴⁾. Niemniej ubolewa, że władze lokalne i regionalne nie zostały formalnie skonsultowane w celu pełnego uwzględnienia ich obaw – np. dotyczących potrzeb MŚP w regionach transgranicznych.
6. Podkreśla ciągłą potrzebę prowadzenia spójnej, widocznej i aktualnej europejskiej polityki wobec MŚP, ukierunkowanej na wyniki i wdrażanie, wykorzystującej i wzmacniającej poprzednie inicjatywy i uwzględniającej zasadę „najpierw myśl na małą skalę” na wszystkich poziomach sprawowania rządów i w ramach wszystkich polityk.
7. W związku z tym ponawia apel o zmieniony i wzmocniony program „Small Business Act” i nadanie większej roli regionom i miastom we wdrażaniu zasad tego programu. Potwierdza zaangażowanie na rzecz propagowania wdrażania „Small Business Act” za pośrednictwem swojego projektu „Europejski Region Przedsiębiorczości”.
8. Odnotowuje, że sieć pełnomocników ds. MŚP działa jako główny łącznik między Komisją Europejską a decydentami krajowymi, i wzywa Komisję do formalnego i systematycznego włączania regionalnych i lokalnych pełnomocników ds. MŚP do tej sieci.
9. Uznaje, że w UE istnieje zasadniczo przyjazne dla MŚP otoczenie regulacyjne, podkreśla jednak, że utrzymują się różnice pod względem czasu trwania, kosztów i liczby procedur wymaganych do założenia firmy. Wzywa państwa członkowskie, by dostosowały swoje odpowiednie przepisy do regulacji osiągających najlepsze wyniki, przy zachowaniu zasady pomocniczości i po zbadaniu zasadności takiego kroku. Zwraca uwagę, że dobre praktyki, takie jak między innymi *Iniciativa Lisboa*, która umożliwia założenie przedsiębiorstwa w ciągu 36 minut, mogą być źródłem inspiracji w tym względzie.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji: „Najpierw myśl na małą skalę” – program „Small Business Act” dla Europy, 25 czerwca 2008 r. (COM(2008) 394 final).

⁽²⁾ Komunikat Komisji: Przegląd programu „Small Business Act” dla Europy, 23 lutego 2011 r. (COM(2011) 78 final).

⁽³⁾ Komunikat Komisji: Plan działania na rzecz przedsiębiorczości do 2020 r. – Pobudzenie ducha przedsiębiorczości w Europie, 9 stycznia 2013 r. (COM(2012) 795 final).

⁽⁴⁾ Opinia KR-u „Usprawnianie jednolitego rynku”, CdR 6628/2015, pkt 12.

10. Podkreśla rolę klastrów w pomaganiu małym przedsiębiorstwom zwiększyć swą skalę za pomocą badań rynku i analiz, tworzenia innowacji oraz kwalifikacji i zaleca ukierunkowanie wsparcia dla tych działań za pośrednictwem programów takich jak COSME.

11. Zwraca uwagę na wyniki seminarium Komisji ECON pt. „Inteligentne regulacje – inteligentny wzrost”, które odbyło się w Seggaubergu w Styrii, oraz na późniejszy dialog obywatelski, które wskazują na potrzebę osiągnięcia konkretnych rezultatów poprzez nowe i innowacyjne podejścia.

Uwzględnianie zasady „najpierw myśl na małą skalę”

12. Uwypukla znaczenie uwzględniania zasady „najpierw myśl na małą skalę” we wszystkich unijnych strategiach politycznych i w całym procesie decyzyjnym. Ponadto apeluje, by kryteria oceny skutków w większym stopniu uwzględniały MŚP i by systematycznie brano pod uwagę terytorialne oddziaływanie przepisów.

13. Podkreśla, że nakładające się i sprzeczne przepisy w różnych unijnych strategiach politycznych, takich jak strategia regionalna i polityka w zakresie pomocy państwa, zamówień publicznych i ochrony środowiska – a także pewne zderzenie interesów pomiędzy wspieraniem klastrów a zasadami dotyczącymi konkurencji i przestrzegania przepisów – w niewspółmiernym stopniu dotyczą MŚP.

14. Wyraża zaniepokojenie utrudnieniami powodowanymi niespójnymi i sprzecznymi definicjami stosowanymi w politykach sektorowych UE, na przykład oddzielnymi zbiorami zasad związanych z zamówieniami, polityką regionalną i polityką w zakresie konkurencji⁽⁵⁾ bądź różnymi definicjami innowacji stosowanymi w polityce regionalnej i polityce konkurencji⁽⁶⁾.

15. Jest przekonany, że nie można zmniejszyć obciążenia MŚP obowiązkami sprawozdawczymi poprzez uproszczenie jednego aktu ustawodawczego. W związku z tym zwraca się do Komisji i państw członkowskich o przyjęcie całościowego podejścia opartego na wszechstronnej ocenie wszystkich obowiązków sprawozdawczych spoczywających na MŚP.

16. Sugeruje, by zbadać możliwości zmniejszenia obciążenia MŚP poprzez działania takie jak: stworzenie progów, poniżej którego przedsiębiorstwa mogłyby dostarczać mniej informacji, ograniczenie liczby obowiązkowych kwestionariuszy i unikanie tworzenia nowych kwestionariuszy, na przykład dzięki włączeniu informacji statystycznych do już dostępnych danych.

17. Wyraża zadowolenie, że w nowej generacji unijnych umów o wolnym handlu mają być zawarte rozdziały poświęcone MŚP, aby ułatwić, w szczególności właśnie tym firmom, dostęp do innych rynków, między innymi poprzez zwiększenie pewności prawa, obniżenie lub zniesienie barier pozataryfowych, rozszerzenie procedury przetargowej, w ramach której udziela się zamówienia najlepszemu oferentowi, i wzmocnienie ochrony praw własności intelektualnej i przemysłowej. Zwraca w tym kontekście uwagę na swoją opinię w sprawie TTIP z dnia 12 lutego 2015 r.

Większe ukierunkowanie Programu lepszego stanowienia prawa i programu REFIT na potrzeby MŚP

18. Z zadowoleniem przyjmuje starania zmierzające do zmniejszenia nakładanych na MŚP obciążeń w ramach Programu lepszego stanowienia prawa, programu REFIT i Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa (IIA).

19. Ponownie daje wyraz zaniepokojeniu, wyrażonemu w opinii w sprawie programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT)⁽⁷⁾, tym, że ani demokratycznie wybrani przedstawiciele władz lokalnych i regionalnych, ani KR, jako ich instytucjonalna reprezentacja, nie są uwzględnieni w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa, pomimo uprawnień i znaczenia przypisanego im w Traktacie z Lizbony.

20. Z zadowoleniem przyjmuje włączenie zasad lepszego stanowienia prawa do całego cyklu kształtowania polityki, a także rozszerzenie ocen skutków na Parlament i Radę. Ubolewa, że ani Parlament, ani Rada nie zobowiązały się w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa do systematycznego przeprowadzania ocen skutków.

21. Podkreśla, że wprowadzanie poprawek lub dodatkowych przepisów na późniejszych etapach procesu legislacyjnego lub podczas transpozycji dyrektyw UE przez państwa członkowskie powinno iść w parze ze zobowiązaniem się do przeprowadzania ocen skutków w celu zapobiegania praktyce nadmiernie rygorystycznego wdrażania i zadbania o to, by związany z REFIT-em element danego przepisu nie uległ rozwodnieniu.

⁽⁵⁾ Zob. Europa Decentraal (2016). *Bridge! – Better EU regulation for local and regional authorities*.

⁽⁶⁾ Zob. House of the Dutch Provinces (2015). *Dutch Provinces for Better Regulation*.

⁽⁷⁾ Opinia KR-u „Program REFIT: perspektywa lokalna i regionalna”, CdR 983/2016, pkt 5.

22. Uznaje znaczenie konsultacji z zainteresowanymi stronami podczas przygotowywania wniosków legislacyjnych, zauważa jednak, że już po przeprowadzeniu konsultacji podmioty, które wniosły swój wkład, mogą zastanawiać się, w jakim stopniu uwzględniono ich troski. Wobec tego zaleca włączenie przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych do Rady ds. Ocen Skutków w celu umożliwienia im dodatkowej kontroli wniosków Komisji.

23. Podkreśla, że nie należy mylić instytucjonalnej roli KR-u w platformie REFIT z rolą innych uczestniczących w niej zainteresowanych stron, i uważa w związku z tym, że przedstawiciele komisji KR-u powinni móc wspierać przedstawicieli KR-u w platformie poprzez udział w jej spotkaniach dotyczących kwestii związanych z kompetencjami poszczególnych komisji.

24. Zobowiązuje się do uwzględniania zasad lepszego stanowienia prawa w swoich własnych pracach i do wykorzystywania specjalistycznej wiedzy odpowiednich komisji tematycznych przy wydawaniu opinii w sprawach mających wpływ na MŚP.

25. Zauważa, że prace platformy REFIT koncentrują się przede wszystkim na konkretnych kwestiach wchodzących w zakres prawodawstwa UE, które mogą zostać ulepszone bez gruntownej modyfikacji całego aktu prawnego. Jest zdania, że ta wąska koncentracja powinna zostać uzupełniona o bardziej ambitne podejście ukierunkowane na wprowadzanie do ram regulacyjnych UE strukturalnych ulepszeń w średniej perspektywie.

26. Uważa, że jako konkretne priorytety inteligentnych regulacji dla MŚP można wskazać dostęp tych ostatnich do zamówień publicznych i przepisy dotyczące VAT i opodatkowania. Dostrzega także jasną potrzebę podjęcia działań na rzecz dostępu MŚP do jednolitego rynku i finansowania, udzielania MŚP wsparcia z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych i osiągnięcia lepszej równowagi między potrzebami MŚP a ochroną pracy, konsumentów i środowiska naturalnego.

Udział MŚP w zamówieniach publicznych

27. Z zadowoleniem przyjmuje uproszczenie europejskiego prawa zamówień publicznych za sprawą nowych dyrektyw w sprawie zamówień publicznych i jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia⁽⁸⁾. Wzywa państwa członkowskie do zapewnienia pełnego wdrożenia i prawidłowego stosowania systemu uproszczonego europejskiego prawa zamówień publicznych.

28. Zwraca uwagę na istotną rolę władz lokalnych i regionalnych w zapewnianiu dostępu MŚP do zamówień publicznych i uważa w związku z tym, że zmniejszenie przeszkód w dostępie MŚP do zamówień ma szczególne znaczenie dla regionów i miast.

29. Wyraża zaniepokojenie, że przyjazne dla MŚP przepisy dotyczące zamówień publicznych często nie są w pełni wykorzystywane, i podkreśla, że muszą one iść w parze ze skutecznym wdrażaniem.

30. Wzywa władze publiczne wszystkich szczebli do zagwarantowania, że ich procedury przetargowe są przyjazne dla MŚP i przedsiębiorstw typu start-up pod względem wymogów kwalifikowalności i zasad płatności poprzez dostosowanie wymaganych gwarancji do specyfiki MŚP, skrócenie terminów płatności i egzekwowanie dyscypliny płatniczej. Zwraca się do władz publicznych wszystkich szczebli, by zobowiązały się przyjąć wspólne standardy w zakresie przyjaznych dla MŚP zamówień.

31. Podkreśla, że dobre praktyki, między innymi stosowane przez Służbę Zamówień Publicznych Miasta Paryż, która znacznie zwiększyła dostęp MŚP do rynków publicznych i zmniejszyła opóźnienia w płatnościach, mogą stanowić dobry przykład dla władz publicznych wszystkich szczebli.

32. Zwraca się do wszystkich władz publicznych o promowanie uczestnictwa MŚP w zamówieniach publicznych w zakresie innowacji poprzez unikanie zbyt szczegółowych specyfikacji, preferowanie specyfikacji opartych na rezultatach, zapewnianie swobodnego dostępu do informacji i wykorzystywanie takich możliwości jak dialog konkurencyjny i procedura konkurencyjna z negocjacjami jeszcze przed określeniem ostatecznych warunków.

33. Podkreśla, że dla MŚP prostsze będzie skorzystanie z instrumentów finansowych przewidzianych w programach europejskich, zwłaszcza w ramach COSME. Dla MŚP są one znacznie mniej skomplikowane od bardziej tradycyjnych źródeł

⁽⁸⁾ Dyrektywy 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE, rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/7.

finansowania. W związku z tym podkreśla wagę segmentu Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych przeznaczanego dla MŚP, który mógłby promować również linie finansowania na rzecz przedsiębiorstw typu start-up i mikroprzedsiębiorstw potrzebujących dostępu do kredytu.

Przyjazne dla MŚP przepisy dotyczące VAT i opodatkowania

34. Wzywa do dalszego uproszczenia i harmonizacji przepisów podatkowych, które większość europejskich MŚP postrzega jako najbardziej uciążliwy obszar polityki.

35. Potwierdza, że opowiada się za zniesieniem zwolnienia z podatku VAT dla przywozów małych partii towarów z państw trzecich, co wyraził już w opinii dotyczącej planu działania w sprawie VAT. Popiera także jednolitą kontrolę przedsiębiorstw transgranicznych w celu wyeliminowania wynikających ze zwolnienia niekorzystnych warunków konkurencji, w jakich działają unijne MŚP w porównaniu z podmiotami z państw trzecich⁽⁹⁾.

36. Podkreśla, że fragmentacja i złożoność systemu VAT sprawiają, że MŚP zaangażowane w handel transgraniczny ponoszą istotne koszty przestrzegania przepisów, co wpływa zwłaszcza na regiony przygraniczne. Wzywa w związku z tym do dalszego uproszczenia zasad i procedur związanych z różnymi systemami VAT w handlu transgranicznym i do rozszerzenia zasady dotyczącej małego punktu kompleksowej obsługi, by stosowała się ona także do sprzedaży na odległość innych towarów i usług, a nie tylko usług telekomunikacyjnych, nadawczych i elektronicznych, jak ma to miejsce obecnie. Wnosi ponadto o ustanowienie wspólnego unijnego progu dotyczącego handlu transgranicznego, poniżej którego podatek VAT nie byłby stosowany.

37. Apeluje o zmniejszenie obciążeń administracyjnych związanych z VAT, takich jak obowiązki sprawozdawcze, określone terminy i okresy przechowywania dokumentów, a także o przyspieszenie praktyk administracyjnych dotyczących przetwarzania deklaracji VAT.

Dostęp MŚP do jednolitego rynku

38. Odnotowuje, że na jednolitym rynku usług nadal występuje wiele ograniczeń mających wpływ na MŚP, w tym licencje zawodowe, przepisy dotyczące zakładania działalności, stałe lub minimalne ceny, wymogi dotyczące formy prawnej i przepisy sektorowe. Apeluje o ambitne uproszczenie i harmonizację sektora usług w celu promowania korzyści ze wzrostu wynikających z ekonomii skali, a także w celu pobudzania innowacji poprzez zwiększenie konkurencji w zakresie importu i przyciągania inwestycji zagranicznych dzięki zmniejszeniu fragmentacji rynku.

39. Zauważa, że różnice w krajowych regulacjach dotyczących rynku produktów są istotną przeszkodą dla MŚP, ponieważ powodują konieczność obsługi różnych linii produkcyjnych w różnych państwach członkowskich i utrudniają rozwój ogólnoeuropejskich łańcuchów dostaw. Wzywa Komisję i państwa członkowskie do pracy na rzecz większej harmonizacji w tej dziedzinie.

Dostęp MŚP do finansowania

40. Zaznacza, że alternatywne metody finansowania są ważne dla nowych przedsiębiorstw, i wyraża zaniepokojenie, że nie zapewniono przedsiębiorstwom typu start-up pełnego dostępu do finansowania społecznościowego z powodu rozbieżnych systemów krajowych, co utrudnia tym firmom pozyskiwanie środków w skali transgranicznej. Zwraca uwagę na ograniczenia w oferowaniu potencjalnie dużej liczbie inwestorów kapitału własnego, które wynikają z tego, że przedsiębiorstwa typu start-up zazwyczaj wybierają „tanie” systemy spółek.

41. Wzywa do ustanowienia zharmonizowanych ram prawnych umożliwiających ustanowienie europejskiego paszportu dla platform finansowania społecznościowego. W ten sposób oferowanie usług transgranicznych wymagałoby jedynie pojedynczego zezwolenia od jednego właściwego organu w UE, co pozwoliłoby stworzyć prawdziwy europejski rynek finansowania społecznościowego.

Wsparcie dla MŚP z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych

42. Ponawia ostrzeżenie, wyrażone w opinii w sprawie uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (EFSI)⁽¹⁰⁾, że proces wykorzystywania EFSI staje się coraz bardziej złożony i uciążliwy. Apeluje zatem o pilne uproszczenie zasad organizacji, wymogów z zakresu sprawozdawczości i zasad audytu dotyczących instrumentów finansowych w ramach EFSI.

⁽⁹⁾ Opinia KR-u w sprawie planu działania w sprawie VAT, CdR 2419/2016, pkt 34.

⁽¹⁰⁾ Opinia KR-u w sprawie uproszczenia europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, COR-2016-00008-00-00-AC-TRA.

43. Zaznacza, że MŚP napotykają szczególne trudności w korzystaniu ze środków EFSI, jak pokazuje sondaż przeprowadzony w 2016 r. wśród Europejskich Regionów Przedsiębiorczości (ERP), w którym stwierdzono, że udział MŚP w projektach finansowanych z EFSI jest najważniejszym priorytetem ułatwiającym życie MŚP.

44. Przypomina, jak ważne dla władz publicznych i MŚP jest ograniczenie złożoności regulacyjnej, nadmiernego obciążenia audytami i wysokich kosztów wdrażania, które utrudniają pozyskiwanie przez MŚP wsparcia z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Przypomina także o znaczeniu uproszczenia nie tylko konkretnych regulacji, ale wszystkich aktów delegowanych i wykonawczych, jak również miękkiego prawa, na przykład wytycznych.

45. Podkreśla, że aby osiągnąć cele europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz polityki UE wobec MŚP, należy rozpatrywać przepisy EFSI z perspektywy proporcjonalności i ustanowić partnerstwo na rzecz uproszczenia, z uwzględnieniem interesów wszystkich stron. Wnosi o nawiązanie stosunków opartych na zaufaniu w miejsce zasadniczej nieufności często okazywanej przez instytucje UE władzom krajowym, regionalnym i lokalnym.

Osiągnięcie równowagi między potrzebami MŚP a ochroną pracy, konsumentów i środowiska naturalnego

46. Podkreśla potrzebę zachowania równowagi między prawami pracowników, zdrowiem, bezpieczeństwem, ochroną konsumentów i środowiska naturalnego a nakładaniem na MŚP obciążeń regulacyjnych.

47. Zauważa, że zatrudnienie pierwszego pracownika może stanowić szczególne wyzwanie z punktu widzenia wzrostu przedsiębiorstwa, oraz że przepisy dotyczące pracy mają większy wpływ na MŚP niż na duże przedsiębiorstwa, co sprawia, że MŚP wahają się z rekrutacją pracowników. Podkreśla, że nowe podejście w tej dziedzinie może wnieść cenny wkład, zwłaszcza w zmniejszanie bezrobocia wśród osób młodych.

48. Proponuje w związku z tym utworzenie europejskiego systemu *Take One*, który zachęcałby indywidualnego przedsiębiorcę lub mikroprzedsiębiorstwo do zatrudnienia pierwszego pracownika dzięki bodźcom finansowym i elastycznym przepisom. Uważa, że można by finansować taki system za pośrednictwem programu COSME.

49. Wzywa Komisję do promowania działań zmierzających do uproszczenia przepisów z myślą o zakładach rzemieślniczych i mikroprzedsiębiorstwach, gdyż nadmierna złożoność systemu zagraża obecnie ich operacyjności i istotnej roli, jaką odgrywają w tworzeniu miejsc pracy i rozwoju gospodarczym regionów i społeczności lokalnych, chroniąc również czasami dziedzictwo kulturowe i lokalne.

50. Jest zdania, że zakres definicji umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa, określony w dyrektywie w sprawie praw konsumentów, jest zbyt szeroki, co może potencjalnie szkodzić rzemieślnikom, którzy zostali wezwani do domu konsumenta. Apeluje wobec tego o bardziej ukierunkowaną definicję uwzględniającą potrzeby MŚP i mikroprzedsiębiorstw.

Innowacyjne podejście do regulacji

51. Podkreśla, że inteligentne regulacje nie muszą koniecznie oznaczać mniejszej liczby uregulowań, co może wiązać się z ryzykiem niepewności i fragmentacji regulacyjnej, lecz raczej z jaśniejszymi i prostszymi zasadami, które ułatwiłyby życie MŚP, a jednocześnie umożliwiłyby osiągnięcie celów danej strategii politycznej.

52. Zwraca uwagę na znaczenie przepisów sprzyjających innowacjom, które oferują w stosownych przypadkach pole do działań eksperymentalnych, w tym poprzez tworzenie stref o ograniczonej liczbie przepisów dla projektów pilotażowych i wprowadzanie klauzul wygaśnięcia w innowacyjnych i szybko zmieniających się dziedzinach, jak pokazuje między innymi przykład Flandrii.

53. Podkreśla, że rozwiązania takie jak dobrowolna samoregulacja – obejmująca dobrowolne porozumienia, zobowiązania lub kodeksy postępowania – mogą wspierać kulturę współpracy między przedsiębiorstwami a rządem. Jest zdania, że prace szkockiej grupy ds. przeglądu uregulowań prawnych mogą być dobrym przykładem dla władz publicznych różnych szczebli.

54. Zwraca uwagę na projekt *Danish Burden Hunter* jako przykład dobrych praktyk na szczeblu krajowym, który umożliwia wyłonienie przeszkód w bezpośrednim dialogu i wspólne poszukiwanie rozwiązań. Zwraca się do Komisji o pełne uwzględnienie tego rodzaju przykładów i promowanie ich stosowania i przenoszenia tam, gdzie to możliwe.

55. Uwypukla konieczność zachęcania do przedsiębiorczego myślenia na wszystkich poziomach sprawowania rządów i umożliwiania innowacyjnych oddolnych rozwiązań poprzez utworzenie mechanizmu „prawa do podważenia” (*right-to-challenge*). Pozwalałoby ono władzom lokalnym i regionalnym tymczasowo zawieszać istniejące przepisy w celu przetestowania rozwiązań alternatywnych w przypadku istnienia dowodów wskazujących na to, że cele tych władz mogą zostać lepiej osiągnięte poprzez innowacyjne podejście.

Bruksela, dnia 13 lipca 2017 r.

Markku MARKKULA
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów
